

Projekt

z dnia 10 lutego 2025 r.

Zatwierdzony przez

GA

UCHWAŁA NR
RADY GMINY CHYBIE

z dnia 25 lutego 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz na podstawie art.176 pkt 1, art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49)

Rada Gminy Chybie
uchwała

- § 1. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chybie.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

ADYKAT
11.02.2025r.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Chybie
z dnia 25 lutego 2025 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2025-2027

Opracowany przez pracowników
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chybiu

str. 1

I. WSTĘP

Rodzina to najważniejsza, podstawowa grupa społeczna, na której opiera się całe społeczeństwo. Rodzina jest pierwszym, naturalnym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. Zadaniem rodziny jest zapewnienie dziecku prawidłowego rozwoju biologicznego i psychospołecznego. To dzięki rodzinie dziecko czuje się bezpiecznie i jest przygotowywane do pełnienia przyszłych ról społecznych.

Rodzina oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na dziecko, przekazując mu system wartości, tradycje, kształtując jego aktywność i postępowanie na całe życie.

Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka, a do najważniejszych funkcji rodziny należą:

1. funkcja ekonomiczna – rodzina zaspokaja materialne potrzeby, jej podfunkcje to: zarobkowa, gospodarcza, produkcyjna oraz usługowo-konsumpcyjna;
2. funkcja prokreacyjna – rodzina zaspokaja potrzeby emocjonalno-rodzicielskie oraz pozwala na biologiczne przetrwanie społeczeństwa;
3. funkcja socjalizacyjna – rodzice przygotowują dzieci do dorosłego życia;
4. funkcja stratyfikacyjna – rodzina nadaje swoim członkom pozycje społeczne,
5. funkcja opiekuńczo-zabezpieczająca – sprawowanie opieki nad członkami rodziny;
6. funkcja rekreacyjna – zaspokajanie potrzeby odpoczynku i rozrywki;
7. funkcja kulturowa – poprzez rodzinę przekazywane jest dziedzictwo kulturowe i dokonuje się nauka świadomego korzystania z dóbr kultury i historii.

„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji

i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”¹ uchwalono ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwaną dalej Ustawą.

Celem przedstawionych w ustawie rozwiązań jest troska o zapewnienie każdemu dziecku stabilnego, rodzinnego środowiska wychowawczego oraz wsparcie rodziny w powrocie do prawidłowego funkcjonowania.

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dzieci przez rodziców biologicznych, sprawowana jest piecza zastępcza w formie: rodzinnej lub instytucjonalnej:

➤ **Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:**

1) rodzina zastępcza:

a) spokrewniona,

b) niezawodowa,

c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;

2) rodzinny dom dziecka.

➤ **Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:**

1) placówki opiekuńczo-wychowawczej;

2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;

3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Zgodnie z ustawą, piecza zastępcza powinna zapewnić przygotowanie dziecka do godnego i odpowiedzialnego życia, samodzielnego pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadą etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami w celu łagodzenia skutków doświadczenia straty i separacji z rodziną, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Zgodnie z art. 176 Ustawy do zadań własnych gminy należy między innymi opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

W Gminie Chybie zadania z zakresu wspierania rodziny realizowane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chybiu. Pierwszy Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2013-2015 r. Program przyjęty został Uchwałą Nr

¹Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

XXIX/242/2013 Rady Gminy Chybie z dnia 17 grudnia 2013 r. Następnie opracowany był Program na lata 2016-2018, 2019-2021 oraz 2022-2024 przyjęty Uchwałą Nr XXXV/296/2022 Rady Gminy Chybie z dnia 25 stycznia 2022 r.

Nieustannie celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a zwłaszcza przeżywających trudności związanych z opieką i wychowywaniem dzieci, zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących, rozwijanie profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku.

Jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na rzecz dziecka i rodziny określonych działań.

Mianem *rodziny dysfunkcyjnej* określa się rodzinę, w której konflikt, złe zachowanie, często zaniedbywanie dzieci lub nadużycie ze strony poszczególnych rodziców występują stale i regularnie. Dzieci w takich rodzinach dorastają z przekonaniem, że takie rozwiązanie jest normalne.

Dlatego też w programie kładzie się nacisk na pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzinom dysfunkcyjnym i wieloprogowym. Istotnym elementem programu są również działania profilaktyczne, integracyjne, aktywizujące, zapobiegające marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).
6. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Chybie na

lata 2021 – 2026.

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO I ANALIZA PROBLEMU

Chybie to gmina wiejska, położona na terenie województwa śląskiego, administracyjnie wchodzi w skład gmin powiatu cieszyńskiego. Z geograficznego punktu widzenia leży w Kotlinie Oświęcimskiej, granicząc od północy z Gminą Goczałkowice – Zdrój, od zachodu z Gminą Strumień, od wschodu z Gminą Czechowice – Dziedzice, od południowego wschodu z Gminą Jasienica, a od południa z Gminą Skoczów. Średnia wysokość terenu Gminy to 254 m n.p.m.

Gmina Chybie to gmina wiejska, w skład której wchodzi 5 sołectw (Chybie, Frelichów, Mnich, Zaborze, Zarzecze).

W latach 2002-2023 liczba mieszkańców wzrosła o 8,1%. Średni wiek mieszkańców wyniósł 39,8 lat i był niższy od średniego wieku mieszkańców województwa śląskiego oraz nieznacznie wyższy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.²

Na dzień 31.12.2023 r. Gmina Chybie miała ujemny przyrost naturalny wynoszący -5. Odpowiadało to przyrostowi naturalnemu -0,52 na 1000 mieszkańców gminy Chybie. Za rok 2024 na dzień sporządzania niniejszego dokumentu nie dokonano takiej analizy.

Gmina Chybie – liczba mieszkańców w latach 2022 – 2024

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Ogółem ludność :	9 609	9 604	9 563
w tym - mężczyzn :	4 698	4 700	4 685
w tym - kobiet :	4 911	4 904	4 878

Źródło : Urząd Gminy w Chybiu

² https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Chylie

**Gmina Chybie – liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach według płci
– stan na 31 grudnia 2024 r.**

Sołectwo	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	w tym: dzieci i młodzież do lat 18
Chybie	3 854	1 872	1 982	804
Frelichów	677	342	335	157
Mnich	3 617	1 760	1 857	729
Zaborze	1 149	565	584	270
Zarzeczce	266	146	120	49

Zródło: Urząd Gminy w Chybiu

Gmina Chybie – zasób mieszkań w latach 2022 – 2024

Mieszkaniowy zasób Gminy	2022	2023	2024
Mieszkania socjalne - ogółem	8	8	9
w tym:			
Rodziny z dziećmi	0	0	0
Osoby samotne	8	8	9
Mieszkania komunalne - ogółem	31	31	31
Liczba osób/rodzin oczekujących na mieszkanie (stan na 31.12.2024 r.)		5	
w tym: rodzin z dziećmi		1	

Zródło: Urząd Gminy w Chybiu

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chybiu jest jednostką samorządu terytorialnego, będącą instytucją polityki społecznej. Z mocy art. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej jego zadaniem jest m.in. „wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiających im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka”. Zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do samodzielnego życia rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

W poniższych tabelach ukazano informację nt. liczby osób i rodzin objętych różnorodnymi formami wsparcia udzielanymi przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chybiu w latach 2022 – 2024.

Gmina Chybie – ilość osób i rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chybiu w latach 2022 - 2024

	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej:	112 (246 osób w tych rodzinach)	103 (209 osób w tych rodzinach)	94 (162 osoby w tych rodzinach)
Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne ogółem :	402	362	331
liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne	129	100	63
- liczba dzieci, na które przyznano zasiłki rodzinne	292	235	137
- liczba rodzin pobierających świadczenie pielęgnacyjne	60	68	79
w tym na dzieci	43	45	59
- liczba osób otrzymujących zasiłek pielęgnacyjny	217	226	229
w tym dzieci:	60	68	79
Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego	30	30	24

- liczba osób uprawnionych (dzieci)	49	40	34
-------------------------------------	----	----	----

Źródło: GOPS w Chybiu

Gmina Chybie – ilość dzieci korzystających z pomocy w formie stypendium szkolnego

Rok szkolny	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Ilość dzieci	15	14	11

Źródło : GOPS w Chybiu

Gmina Chybie – ilość dzieci korzystających z pomocy w formie dożywiania

Rok	2022	2023	2024
Ilość dzieci	45	32	24
w tym:			
przedszkole	14	7	8
szkoła podstawowa	28	23	14
szkoła ponadpodstawowa	3	2	2

Źródło : GOPS w Chybiu

Z powyższych tabeli wynika, że w ostatnich trzech latach liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, zasiłków rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego zmniejszyła się, liczba dzieci korzystających ze wsparcia w postaci pomocy materialnej w formie stypendium szkolnego maleje. Po przeprowadzonej analizie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chybiu stwierdzić należy, że powodem tego są niskie kryteria dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń.

Jeżeli chodzi o świadczenia pielęgnacyjne i zasiłki pielęgnacyjne liczba osób uprawnionych zwiększa się z roku na rok, a co za tym idzie powiększa się liczba osób posiadających orzeczenia o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności.

Wśród klientów korzystających ze świadczeń pomocy społecznej dominującym powodem trudnej sytuacji życiowej jest ubóstwo (próg dochodowy 600,00 zł na osobę

w rodzinie), długotrwała choroba oraz niepełnosprawność. Dużym problemem jest również bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Spośród ogólnej liczby rodzin korzystających z różnorodnych form pomocy społecznej bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w analizowanym okresie wykazuje średnio 15,67 % rodzin (2022 – 19,64%, 2023 – 14,56%, 2024 – 12,77 %).

Gmina Chybie – główne przyczyny i powody ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej w latach 2022 – 2024

Powody trudnej sytuacji życiowej:	2022	2023	2024
Ubóstwo	61	56	51
Bezdomność	6	6	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	21	19	11
w tym:			
wielodzietność	13	12	8
Bezrobocie	47	44	38
Niepełnosprawność	62	62	55
Długotrwała choroba	68	75	62
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	22	15	12
w tym:			
wielodzietność	3	4	4
rodziny niepełne	16	8	7
Przemoc w rodzinie	1	2	1
Alkoholizm	6	8	7

Zródło: GOPS w Chybiu

W celu minimalizowania pojawiających się problemów GOPS w Chybiu podejmuje szereg działań polegających na realizowaniu w środowisku pracy socjalnej, czy udzielania wsparcia przez asystenta rodziny.

Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny i pracowników socjalnych jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności. Rozpoczynając pracę z rodziną (po wyrażeniu przez nią zgody na współpracę), należy dokonać oceny jej sytuacji, następnie opracowywany jest plan pracy, który w dalszej kolejności jest realizowany. Nadmienić, należy że do pracy z asystentem rodziny, m.in. kierowane są rodziny, w których występuje zagrożenie umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Asystent rodziny prowadzi pedagogizację rodziców, dotyczącą m.in. prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, sposobów komunikowania się, metod wychowawczych, motywuje do podjęcia zatrudnienia, leczenia uzależnień, pomaga w załatwianiu spraw urzędowych, pomaga w planowaniu budżetu i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

**Gmina Chybie – rodziny korzystające ze wsparcia asystenta rodziny
w latach 2022 – 2024**

Rok	2022	2023	2024
Ilość rodzin, którym została przyznana pomoc w formie wsparcia asystenta rodziny	16 <small>(7 rodzin na zlecenie Sądu i 9 rodzina na wniosek pracownika socjalnego)</small>	18 <small>(12 rodzin na zlecenie Sądu i 6 rodzina na wniosek pracownika socjalnego)</small>	19* <small>(12 rodzin na zlecenie Sądu i 8 rodzina na wniosek pracownika socjalnego)</small>
w tym:			
z 5 dzieci	1 rodzina	-	-
z 4 dzieci	2 rodziny	3 rodziny	1 rodzina
z 3 dzieci	3 rodziny	4 rodziny	6 rodzin
z 2 dzieci	4 rodziny	5 rodzin **	6 rodzin**
z 1 dzieckiem	6 rodzin	6 rodzin	6 rodzin

str. 10

Ilość dzieci w tych rodzinach	36	38	38
--------------------------------------	-----------	-----------	-----------

* w tym jedna rodzina zobowiązana do współpracy z asystentem rodziny najpierw na wniosek pracownika socjalnego później przez Sąd.

** 2dzieci wykazanych 2 razy – jeden raz w rodzinie biologicznej, 1 raz w rodzinie zastępczej

Źródło : GOPS w Chybiu

Z analizy przeprowadzonej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chybiu wynika, że pomoc rodzinom w formie wsparcia asystenta rodziny w ostatnich latach jest bardzo potrzebna. Liczba takich rodzin z roku na rok się zwiększa. Głównymi przyczynami przyznania ww. wsparcia były: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, nałogi, złe warunki mieszkaniowe, zaniedbania. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15. W ostatnich latach znacznie zwiększyła się liczba rodzin, którym Sąd nakazał współpracę z asystentem rodziny, a co za tym idzie asystent rodziny jest zobowiązany do składania półrocznych sprawozdań. W związku z powyższym w najbliższych latach może nastąpić zwiększenie liczby zatrudnionych asystentów rodziny, aby wszystkie potrzeby mieszkańców naszej Gminy ww. kwestii zostały zaspokojone.

Praca z rodzinami dysfunkcyjnymi jest procesem złożonym i długofalowym. Efekty pracy w przeważającym stopniu zależą od aktywności rodzin, otwartości na wsparcie, chęci wprowadzenia zmian w życiu. Objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny czy przedstawicieli innych instytucji pomocowych, nie zawsze gwarantuje przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

W analizowanym okresie średnio w ciągu roku zakończono współpracę z 6 rodzinami (w 2022 roku z 5 rodzinami, w 2023 r. z 6 rodzinami, w 2024 r. z 7 rodzinami).

Przyczyny zakończenia współpracy są różne: zrealizowane cele (50% rodzin z ogółu - taką sytuację należy postrzegać jako obopólny sukces), wyprowadzka z terenu naszej Gminy (22,22% rodzin z ogółu), brak współpracy (16,67% rodzin z ogółu) oraz pozbawienie władzy rodzicielskiej (11,11% rodzin z ogółu).

Czynniki dysfunkcyjne wpływające negatywnie na rodzinę w efekcie mogą doprowadzić do umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. W okresie analizy miały miejsce

takiej sytuacji w 3 rodzinach objętych asystenturą – 7 dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej, pomimo przydzielenia pomocy w formie asystenta rodziny.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci przebywających w pieczy zastępczej – ogółem.

**Gmina Chybie – ilość dzieci przebywających w pieczy zastępczej
w latach 2022 – 2024**

Rok	2022	2023	2024
Rodzaj pieczy zastępczej			
Rodzinna piecza zastępcza w tym:			
Rodzina zastępcza spokrewniona	8	7	9
Rodzina zastępcza niezawodowa	4	3	1
Rodzina zastępcza zawodowa	4	5	7
Instytucjonalna piecza zastępcza w tym:			
Dom dziecka	9	13	9
Łączna ilość dzieci w pieczy zastępczej:	25	28	26

Zródło : GOPS w Chybiu

Z przedstawionych danych wynika, że liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w analizowanych latach utrzymuje się na podobnym poziomie.

Na terenie Gminy Chybie działa również Zespół Interdyscyplinarny na rzecz Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej celem skutecznego rozwiązywania problemów rodzin dotkniętych przemocą domową.

**Gmina Chybie – rodziny dotknięte przemocą w rodzinie/domową
w latach 2022 – 2024**

	2022	2023	2024
Ilość wszczętych procedur „Niebieskich Kart”	31	20	16
w tym:			
w rodzinach z dziećmi	17	11	11
ilość dzieci w tych rodzinach:	34	18	20

Zródło: Zespół Interdyscyplinarny w Chybiu

Rodziny znajdujące się w sytuacji trudnej, kryzysowej mogą również korzystać ze specjalistycznego wsparcia udzielanego przez specjalistów zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjny prowadzonym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chybiu (psycholog, prawnik i konsultant do spraw profilaktyki narkotykowej i innych uzależnień).

Ponadto, rodziny z dziećmi – uczniami mają możliwości uzyskania wsparcia specjalistycznego w przedszkolach oraz szkołach podstawowych na terenie Gminy. Uczniowie mogą korzystać m.in. z rewalidacji, nauczania indywidualnego, zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

**Gmina Chybie – ilość uczniów korzystających ze wsparcia
psychologiczno-pedagogicznego w szkołach podstawowych
w latach 2022-2024**

	2022	2023	2024
SP Nr 1 w Chybiu	80	90	102
SP Nr 2 w Chybiu	36	36	26
SP w Mnichu	196	138	132
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zaborzu	120	110	130

Zródło : szkoły podstawowe na terenie Gminy Chybie

Uczniowie i rodzice mogą, również korzystać z pomocy psychologiczno-pedagogicznej - Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Cieszynie i Skoczowie.

Poradnia udziela wsparcia w sytuacjach kryzysowych, wspomaga dzieci i młodzież zgodnie z ich potrzebami – diagnozuje poziom rozwoju, potrzeb możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych.

W Gminie Chybie realizowane są również zadania wynikające z Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny przysługujące rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Karta obejmuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

Gmina Chybie – ilość rodzin korzystających z pomocy w formie KARTA DUŻEJ RODZINY

Rok	2022	2023	2024
Liczba wydanych kart	262	255	113
w tym:			
- dla dzieci	62	40	59
- dla opiekunów	200	215	54

Zródło: Urząd Gminy w Chybiu

III. ANALIZA SWOT – WSPARCIE RZODZINY

Opracowanie diagnozy, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze wsparcia rodziny umożliwiły sporządzenie analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia systemu wsparcia rodziny w Gminie Chybie.

Mocne strony:

- ✓ zatrudnianie asystenta rodziny w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy,

- ✓ znajomość problemów i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- ✓ wypracowany system współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodziny (GOPS, PCPR, Policja, Sąd, służba zdrowia, oświata),
- ✓ szeroka oferta zajęć dla dzieci w Gminie organizowana przez GOK, Bibliotekę Publiczną,
- ✓ powołany Zespół Interdyscyplinarny do spraw przemocy domowej,
- ✓ obowiązujące strategie, programy,
- ✓ dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działająca na rzecz rodziny.

Słabe strony:

- ✓ bezradność i niskie kwalifikacje opiekuńczo-wychowawcze rodziców,
- ✓ niski poziom świadomości rodzicielstwa,
- ✓ bierna postawa i brak zaangażowania rodzin wobec występujących problemów, niechęć do nawiązywania współpracy,
- ✓ brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach, odrzucenie autorytetu szkoły/nauczyciela,
- ✓ niekorzystne prognozy demograficzne,
- ✓ nieumiejętność zagospodarowania czasu wolnego przez dzieci i młodzież,
- ✓ wzrost liczby zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży,
- ✓ brak rodzin wspierających.

Szanse:

- ✓ wzrost umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia,
- ✓ możliwość podnoszenia kwalifikacji przez osoby pracujące z rodzinami,
- ✓ rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym,
- ✓ zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej oraz cyberprzemocy,
- ✓ możliwość realizacji programów profilaktycznych w placówkach oświatowych.

Zagrożenia:

- ✓ zanik więzi i tradycji rodzinnych,
- ✓ rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę),
- ✓ brak zainteresowania rodziców sposobem spędzania wolnego czasu przez dziecko,
- ✓ negatywne wzorce zachowań społecznych,
- ✓ wypalenie zawodowe pracowników,
- ✓ wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży,
- ✓ rosnące zapotrzebowanie na udzielanie wsparcia osobom starszym (zjawisko starzenia się społeczeństwa) i niepełnosprawnym,
- ✓ wzrost agresji wśród dzieci i młodzieży,
- ✓ zaniedbanie emocjonalne dzieci.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Chybie, doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Chybie na lata 2025-2027 będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chybiu. Realizacja Programu polegać będzie na zasadach współpracy z partnerami środowiska lokalnego, którzy specjalizują się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnie podejmowanym działaniom dopracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie.

Partnerami programu są:

- Urząd Gminy w Chybiu,
- Komisariat Policji w Strumieniu,
- Placówki oświatowe na terenie Gminy Chybie,
- Biblioteka Publiczna w Chybiu,
- Gminny Ośrodek Kultury w Chybiu,

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chybiu,
- Sąd Rejonowy w Cieszynie,
- Zespół Interdyscyplinarny na rzecz Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Służba zdrowia,
- Przedstawiciele innych instytucji, organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w obszarze działania pomocy rodzinie.

VI. CELE PROGRAMU

1. Cel główny :

Opracowanie systemu wsparcia dla rodzin z terenu Gminy Chybie przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz tworzenie warunków sprzyjających ich prawidłowemu funkcjonowaniu.

2. Cele szczegółowe:

- 1) Wsparcie materialne, usługowe i rzeczowe zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- 2) Wsparcie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów wychowawczo – opiekuńczych.

VII. ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU

Cele szczegółowe ad. III. 2.1)

- 1) świadczenie pomocy materialnej i rzeczowej na rzecz rodzin będących w trudnej sytuacji materialnej i życiowej;
- 2) objęcie dzieci i młodzieży szkolnej dożywianiem w przedszkolach i szkołach,
- 3) umożliwienie dzieciom i młodzieży szkolnej korzystania z pomocy w formie stypendiów szkolnych;
- 4) umożliwienie dzieciom i młodzieży szkolnej, wyjazdu na wypoczynek letni i zimowy, zorganizowanie czasu wolnego w czasie przerw wakacyjnych;
- 5) umożliwienie dzieciom i młodzieży szkolnej udziału w zajęciach korekcyjnych;
- 6) świadczenie pomocy w formie zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży szkolnej;

str. 17

- 7) świadczenie pracy socjalnej,
- 8) zabezpieczenie środków finansowych na pobyt dzieci i młodzieży szkolnej w pieczy zastępczej,
- 9) ponoszenie odpłatności za pobyt dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe ad. III. 2. 2)

- 1) diagnozowanie i monitorowanie skali potrzeb i problemów rodzin,
- 2) profilaktyka poprzez edukację i wczesne interweniowanie w rodzinach zagrożonych dysfunkcją,
- 3) zapewnienie dzieciom i młodzieży szkolnej pomocy pedagoga i psychologa,
- 4) zapewnienie systematycznej pracy socjalnej,
- 5) zapewnienie pomocy asystenta rodziny,
- 6) zapewnienie poradnictwa rodzinnego, prawnego i psychologicznego rodzinom dotkniętych dysfunkcją,
- 7) doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodzin, w tym kompetencji kadr działających na rzecz dziecka i rodziny,
- 8) uwrażliwienie i aktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci i rodziny dysfunkcyjnych,
- 9) promowanie rodziny jako priorytetu w pracy instytucji i służb na jej rzecz,
- 10) doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny poprzez :
 - a) wypracowanie skutecznej współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodzin, zespoły interdyscyplinarne
 - b) podnoszenie kwalifikacji w zakresie pracy z rodziną (szkolenia, kursy),
 - c) promocja wartości rodziny (udział przedstawicieli instytucji działających na rzecz rodziny w kampaniach i seminariach).

VIII. ZASADY FINASOWANIA PROGRAMU

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków :

1. własnych Gminy Chybie,
2. dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych gminy,
3. dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,

4. programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
5. funduszy Unii Europejskiej, funduszu pracy,
6. innych środków pozyskanych w ramach konkursów dotacyjnych.

IX. EWALUACJA I OCENA PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w Gminie Chybie ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany.

Koordynatorem programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chybiu.

Ewaluacja Programu będzie oparta na analizie przez GOPS w Chybiu danych pozyskanych przede wszystkim z: PCPR w Cieszynie, GOPS w Chybiu, GKRPA w Chybiu, szkół z terenu Gminy Chybie i spoza terenu Gminy Chybie, Komisariatu Policji w Strumieniu, przedszkoli, organizacji pozarządowych.

Zbierane dane dotyczyć będą między innymi:

1. liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej,
2. liczby rodzin objętych pomocą asystenta rodziny,
3. liczby dzieci i młodzieży objętych pomocą w formie dożywiania w szkołach i przedszkolach, stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym, wypoczynku letniego i zimowego,
4. liczby dzieci i młodzieży objętych pomocą pedagogiczną,
5. liczby rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi objętymi pracą socjalną,
6. liczby rodzin korzystających ze specjalistycznego poradnictwa,
7. liczby rodzin z dziećmi, gdzie miały miejsce interwencje Policji,
8. liczby dzieci i młodzieży, które weszły w konflikt z prawem,
9. liczby dzieci i młodzieży umieszczonej w pieczy zastępczej.

X. SPOSÓB KONTROLI I REALIZACJI PROGRAMU

W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy Chybie przedstawi Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawi potrzeby związane z realizacją zadań.

Sporządzane są sprawozdania rzeczowo - finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywane wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny; natomiast art. 179 ust. 2 ustawy wskazuje, że Rada gminy, biorąc pod potrzeby związane z realizacją zadań dotyczących wspierania rodziny, uchwała gminne programy wspierania rodziny.

Program określa kierunki działań w zakresie wspierania rodzin sprzyjające prawidłowemu funkcjonowaniu rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych z terenu Gminy Chybie na lata 2025-2027.

W związku z powyższym zasadnym jest przyjęcie przez Radę Gminy Chybie niniejszej uchwały w zaproponowanym brzmieniu.

**Brygida
Sikora**

Elektronicznie podpisany
przez Brygida Sikora
Data: 2025.02.10 10:49:20
+01'00'